
STÁTNÍ SPRÁVA VÝZKUMU A VÝVOJE V EU

STUDIE

PROSINEC 2002

KRISTINA KADLEČÍKOVÁ

TECHNOLOGICKÉ CENTRUM AV ČR

OBSAH

1. Úvod a obecná osnova k informacím o výzkumu a vývoji ve státech EU	3	str.
2. Informace k jednotlivým státům EU		4
3. Závěr		36

Přílohy :

Shrnutí základních informací o státní správě výzkumu ve státech EU

Shrnutí finančních údajů k podpoře výzkumu ve státech EU

Informace k vybraným kandidátským státům EU

1. ÚVOD

Tato studie byla zpracována na základě objednávky Úřadu vlády ČR č. 3025/02-9032000 ze dne 4. listopadu 2002.

Osnova studie byla součástí zadání (formou přílohy k objednávce):

- 1) Finanční podpora VaV a její struktura
 - a) celkem v % HDP, z toho z veřejných (státních) prostředků v % HDP
 - b) podíly z celkové, event. i veřejné (státní) podpory užitě
 - i) na vysokých školách
 - ii) ve vládním sektoru
 - iii) v průmyslu
 - iv) popř. v soukromé neziskové sféře
- 2) Hlavní orgán státní správy (ministerstvo, jehož ministr zastupuje zemi v Radě EU pro záležitosti výzkumu a vývoje)
 - a) název
 - b) kontakt (adresa)
 - c) jméno vedoucího představitele – zástupce v Radě EU
 - d) základní údaje o organizační struktuře
- 3) Další hlavní orgán
 - a) název
 - b) kontakt (adresa)
 - c) jméno vedoucího představitele
 - d) základní údaje o organizační struktuře
- 4) Koordinačně poradně exekutivní orgán typu české Rady pro VaV
 - a) název
 - b) kontakt (adresa)
 - c) jméno vedoucího představitele a jeho hlavní funkce
 - d) základní úkoly, působnosti
 - e) event. kdo administrativně zabezpečuje činnost orgánu
- 5) Velké výzkumné organizace podporované z veřejných prostředků
- 6) Závěr

Jako zdroj informací byly použity webové stránky EU, jednotlivých vlád, ministerstev a příslušných institucí. Doplňkově byly kladeny přímé dotazy.

2. INFORMACE K JEDNOTLIVÝM STÁTŮM EU

BELGIE : decentralizace, silné regionální uspořádání

Hlavní zdroj informací : www.belspo.be

- 1) Finanční podpora VaV a její struktura
(publikace OSTC, 2002: Overview of Key Indicators – Science, Technology and Innovation in Belgium)
 - a) celkem v % HDP : 1,98 (r.1999) *EU (1,93 r.1999)*
z veřejných (státních) prostředků v % HDP: 0,59 (r. 1999 – Eurostat)
(veřejné výdaje na VaV mají charakter doplňkových k výdajům na VaV podnikatelského sektoru, který v r. 1999 poskytl 67 % objemu financování výzkumu)
 - b) podíly z celkové podpory užitě
 - i) na vysokých školách 24 %
 - ii) ve vládním sektoru 3 %
 - iii) podnikatelský sektor 72 %
 - iv) v soukromé neziskové sféře 1 %
- 2) Hlavní orgán státní správy (ministerstvo, jehož ministr zastupuje zemi v Radě EU pro záležitosti výzkumu a vývoje)
 - a) název :
Rada ministrů, koordinovaná ministrem pověřeným vědou, v současné době ministrem pro hospodářství a vědecký výzkum (Minister for Economy and Scientific Research)
Administrativní záležitosti VaV zastřešuje Federální úřad pro vědecké, technické a kulturní záležitosti (Belgian Federal Office for Scientific, Technical and Cultural Affairs, OSTC), spadá pod ministra pro hospodářství a vědecký výzkum a má funkci sekretariátu pro mezinárodní záležitosti.
 - b) kontakt (adresa) :
OSTC, Rue de la Science Wetenschapsstraat 8, B-1000 Brussels, www.belspo.be
 - c) jméno vedoucího představitele – zástupce v Radě EU :
Charles PICQUÉ, ministr pro hospodářské záležitosti a vědecký výzkum (Minister for Economic Affairs and Scientific Research)
 - d) základní údaje o organizační struktuře : viz bod 4)
- 3) Další hlavní orgán :
Zodpovědnost za oblast výzkumu v Belgii je na regionální úrovni v kompetenci tří regionů :
Vlámský region : Minister for Economy, Town and Country Planning and Media (ministr pro hospodářství, městské a zemské plánování a media), Minister for Education and Training (ministr školství a vzdělávání)
Valonský region : Minister for Economy, Small and Medium-Sized Enterprises, Research and New Technologies (ministr pro hospodářství, malé a střední podniky, výzkum a nové technologie)
Region hlavního města Brusel : Minister-President of the Brussels-Capital Government (ministrský předseda vlády hlavního města Bruselu)
- 4) Koordinačně poradně exekutivní orgán typu české Rady pro VaV - viz bod 2)

Poradenská úroveň : Federální rada pro vědeckou politiku (Federal Council for Science Policy, CFPS-FRWB)

Administrativní úroveň : OSTC – údaje níže

a) název :

Federální úřad pro vědecké, technické a kulturní záležitosti (Belgian Federal Office for Scientific, Technical and Cultural Affairs, OSTC)

b) kontakt (adresa) :

OSTC, Rue de la Science Wetenschapsstraat 8, B-1000 Brussels, www.belspo.be

c) jméno vedoucího představitele a jeho hlavní funkce :

Eric Beka, generální sekretář (Secretary General)

d) základní úkoly, působnosti : vytvářet zdroj obecné expertizy pro vládu ve

vědeckotechnologických oblastech, provádět horizontální aktivity zahrnující koordinaci na federální úrovni

e) kdo administrativně zabezpečuje činnost orgánu :

OSTC je jedním úřadů ministerského předsedy a patří pod pravomoc federálního ministra, pod kterého patří vědecká politika

Organizační struktura odpovídá poslání (vědecké, technické, kulturní záležitosti)

CFPS-FRWB sestává ze zástupců akademických, vědeckých a socioekonomických kruhů – poskytuje poradenství o iniciativách federální vlády, vydává doporučení k vědecké politice týkající se celé země.

5) Velké výzkumné organizace podporované z veřejných prostředků

- v zásadě 4 velké instituty, každý z nich má 500 – 1000 zaměstnanců :

IMEC : mikroelektronika (www.imec.be)

VIB : biotechnologie (www.vib.be)

SCK : nukleární energetika (www.sckcen.be)

VITO : životní prostředí, nové materiály a energetika (www.vito.be)

DÁNSKO

(Dánsko předsedá Radě ministrů EU v období 1.7.2002 – 31.12.2002)

Hlavní zdroj informací : www.videnskabsministeriet.dk

Danish Council for Research Policy, p.Stein Larsen (bod 4)

1) Finanční podpora VaV a její struktura

a) celkem v % HDP : 2,08 (r. 2000) *EU (1,93 r.2000)*

z (veřejných) státních prostředků v % HDP : 0,75 (r. 2000)

b) podíly z celkové podpory užitě

i) na vysokých školách 20,3 %

ii) ve vládním sektoru 15,2 %

iii) v průmyslu 63,4 %

iv) v soukromé neziskové sféře 1,2 %

Poznámka :

88% výzkumu realizovaného v podnikatelském sektoru je financováno podniky (r.1999)

81% VaV realizovaného vysokými školami, vládním sektorem a soukromým neziskovým sektorem je financováno vládou (r. 2000)

- 2) Hlavní orgán státní správy (ministerstvo, jehož ministr zastupuje zemi v Radě EU pro záležitosti výzkumu a vývoje)
- název :
Ministerstvo pro vědu, technologie a inovace (Ministry for Science, Technology and Innovation)
 - kontakt (adresa) :
Bredgade 43, DK-1260 Copenhagen K, www.videnskabsministeriet.dk
 - jméno vedoucího představitele – zástupce v Radě EU :
Helge SANDER, ministr pro vědu, technologie a inovace (Minister for Science, Technology and Development)
 - základní údaje o organizační struktuře :
Ministerstvo má 5 hlavních sekcí (vysoké školy, IT, výzkum, inovace, sekretariát), z nichž sekce pro výzkum se dále člení na 3 divize : analýzy a strategie, politika výzkumu a mezinárodní vztahy.
Výzkum je ze státního rozpočtu financován dominantně přes Ministerstvo pro vědu, technologie a inovace (68 %).
Zbývající část rozpočtu je rozdělena mezi jednotlivá ministerstva v rozsahu 2–8 % na jedno ministerstvo (potravin, zemědělství a rybnářství: 8%, kultury: 5%, školství: 4%, životního prostředí: 4%, zahraničních věcí: 3%, zaměstnanosti: 2%, ostatní: 6%).
- 3) Další hlavní orgán : není
- 4) Koordinačně poradně exekutivní orgán typu české Rady pro VaV
- název : Dánská rada pro politiku výzkumu (Danish Council for Research Policy)
 - kontakt (adresa) : sekretariát Rady se nachází na Ministerstvu pro vědu, technologie a inovace (viz bod 2)
 - jméno vedoucího představitele a jeho hlavní funkce :
Stein Larsen, vedoucí sekretariátu Rady
 - základní úkoly, působnosti :
Rada je poradním orgánem pro ministra pro vědu, technologie a inovace (viz bod 2). Jejím hlavním úkolem je podávat rady ve věci role výzkumu ve vývoji dánské společnosti s ohledem na lepší koordinaci a prioritizaci celkových zdrojů na výzkum.
 - kdo administrativně zabezpečuje činnost orgánu :
Ministr pro vědu, technologie a inovace jmenuje předsedu a osm členů na tříleté období. Členové musí být výzkumníky (min. polovina členů) nebo musí být dobře informováni o výzkumu, aby společně představovali orgán, který vidí do výzkumu na vysokých školách, ve státních výzkumných ústavech a průmyslu.
- 5) Velké výzkumné organizace podporované z veřejných prostředků :
Dánsko nemá výzkumnou organizaci jako TNO nebo Společnost Maxe Plancka.
Z 25 státních výzkumných ústavů jsou největší níže uvedené :

Risø National Laboratory (Národní laboratoř Riso)

Národní laboratoř Riso pod Ministerstvem pro vědu, technologie a inovace provádí vědeckotechnologický výzkum a poskytuje tak dánské společnosti nové příležitosti technologického rozvoje. Přispívá k vývoji metod, které jsou přijatelné z hlediska životního prostředí, pro zemědělskou a průmyslovou výrobu a také pro výrobu energie, kterou moderní společnost potřebuje. Riso má zvláštní zodpovědnost za konsolidaci znalostní základny k nukleárním otázkám a poskytuje poradenství vládním orgánům v této oblasti. Riso

spolupracuje s univerzitami, výzkumnými ústav, technologickými ústav a průmyslovým sektorem na národní, evropské i mezinárodní úrovni.

Celkový počet zaměstnanců : ca. 800.

Rozpočet : ca. 80 mil. EUR

<http://www.risoe.dk/>

The Danish Institute of Agricultural Sciences (DIAS) - Dánský ústav zemědělských věd - je výzkumným ústavem pod Ministerstvem pro potraviny, zemědělství a rybnářství. DIAS má za cíl provádět výzkum a shromažďovat znalosti, které mají význam pro zemědělství. Důraz je kladen na zodpovědné využívání zdrojů, vnější i vnitřní dopady na životní prostředí, prospěch zvířat, kvalitu a konkurenceschopnost výrobků. Se zhruba 1 125 zaměstnanci je DIAS jedním z největších výzkumných ústavů v Dánsku. Spojení výzkumu týkajícího se živočišné výroby, rostlinné výroby a technického výzkumu umožňuje DIAS obsáhnout veliký rozsah zemědělských oblastí a uplatňovat tak jak oborový tak holistický přístup v rámci těchto oblastí.
www.agrsci.dk

The National Environmental Research Institute (NERI) – Národní výzkumný ústav pro životní prostředí – je nezávislým výzkumným ústavem pod dánským Ministerstvem životního prostředí. Posláním NERI je poskytovat důkladnou a informovanou vědeckou základnu pro rozhodnutí týkající se životního prostředí, a to jak na politické tak na administrativní a komerční úrovni. Zhruba 40 % obrátu NERI pochází z programového a smluvního výzkumu. Ke konci roku 2000 měl NERI počet zaměstnanců odpovídající 450 člověko-roků.
www.dmu.dk

FINSKO

Hlavní zdroj informací :

Science and Technology Policy Council : pan Esko-Olavi Seppälä, Chief Planning Officer (viz bod 4)

www.research.fi

1) Finanční podpora VaV a její struktura

a) celkem v % HDP :	3,37 (r. 2000) <i>EU (1,93 r.2000)</i>
z veřejných (státních) prostředků v % HDP :	0,96 (r. 2000)
b) podíly z celkové podpory užitá	
i) na vysokých školách	17,8 %
ii) ve vládním sektoru	10,5 %
iii) v průmyslu	70,9 %
iv) popř. v soukromé neziskové sféře	0,7 %

2) Hlavní orgán státní správy (ministerstvo, jehož ministr zastupuje zemi v Radě EU pro záležitosti výzkumu a vývoje)

a) název :

Ministerstvo obchodu a průmyslu (Ministry for Trade and Industry)

b) kontakt (adresa) :

P.O. Box 32, FIN-00023 GOVERNMENT, www.kt.fi

- c) jméno vedoucího představitele – zástupce v Radě EU :
Sinikka MÖNKÄRE, ministryně obchodu a průmyslu (Minister for Trade and Industry)
- d) základní údaje o organizační struktuře :
útvary : průmysl, energetika, obchod, technologie, zvláštní poradci, media a komunikace, rozpočet a platby, administrativa, vnitřní audit

3) Další hlavní orgán :

- a) název :
Ministerstvo školství (Ministry of Education)
- b) kontakt (adresa) :
P.O. Box 29, FIN - 00023 GOVERNMENT, www.minedu.fi
- c) jméno vedoucího představitele :
Maija RASK (ministryně školství a vědy)
Kaarina DROMBERG (ministryně kultury)
– obě také zastoupeny v ministerské Radě EU
- d) základní údaje o organizační struktuře :
Ministerstvo školství má dva ministry – viz c)

Společně k 2) a 3) :

Za politiku výzkumu zodpovídají obě výše uvedená ministerstva - ministerstvo školství (viz bod 3) zodpovídá za vědeckou politiku, ministerstvo obchodu a průmyslu za technologickou politiku. Obě ministerstva přidělují téměř 80% veřejných finančních prostředků na výzkum.

Akademie Finska (The Academy of Finland) a Národní technologická agentura (Tekes) jsou hlavní organizace, přes které je výzkum z veřejných finančních prostředků financován. Výzkum ve veřejném sektoru probíhá zejména na univerzitách a ve státních výzkumných ústavech.

4) Koordinačně poradně exekutivní orgán typu české Rady pro VaV

- a) název :
Rada Finska pro vědeckotechnologickou politiku (Science and Technology Policy Council of Finland)
- b) kontakt (adresa) : P.O.B. 29, FIN-00023 GOVERNMENT
Chief Planning Officer : Esko-Olavi Seppälä
Ministry of Education, Science and Culture (Ministerstvo školství, vědy a kultury)
P.O. Box 29, FIN-00023 GOVERNMENT, esko-olavi.seppala@minedu.fi
Chief Planning Officer : Kimmo Halme
Ministry of Trade and Industry (Ministerstvo obchodu a průmyslu)
P.O. Box 32, FIN-00023 GOVERNMENT, kimmo.halme@ktm.fi
- c) jméno vedoucího představitele a jeho hlavní funkce :
pan Paavo Lipponen, ministerský předseda (Prime Minister)
- d) základní úkoly, působnosti :
Rada je hlavním poradním orgánem pro vládu a ministerstva v otázkách týkajících se vědy a technologií.
Rada je zodpovědná za strategický vývoj a koordinaci finské vědecko- technologické politiky a za národní inovační systém jako celek.
Předsedou Rady je ministerský předseda. Členy jsou : ministr školství a vědy, ministr obchodu a průmyslu, ministr financí, a 0-4 další ministři, a dále deset dalších členů, kteří se dobře vyznají ve vědeckotechnologické oblasti. Členové musí zahrnovat zástupce Akademie Finska (Academy of Finland), Centra technologického vývoje (Technology Development

Centre), vysokých škol a průmyslu a také zástupce organizací zaměstnavatelů a zaměstnanců.

Členové jsou jmenováni Radou státu na tříleté období.

Rada má výkonný výbor, podvýbor pro vědeckou politiku a podvýbor pro technologickou politiku (prvnímu podvýboru předsedá ministr školství a vědy a druhému ministr obchodu a průmyslu).

Sekretariát Rady sestává ze dvou vedoucích úředníků (Chief Planning Officers), zaměstnaných na plný úvazek (full-time). Ti jsou jmenováni samotnou Radou na tříleté období.

e) event. kdo administrativně zabezpečuje činnost orgánu : vlastní sekretariát

5) Velké výzkumné organizace podporované z veřejných prostředků :

Ve Finsku je celkem 19 státních výzkumných ústavů. Níže uvedené výzkumné centrum bylo k tomuto bodu uvedeno panem Esko-Olavi Seppälä, Science and Technology Policy Council (viz bod 4) :

Technical Research Centre of Finland VTT (Technické výzkumné centrum Finska), www.vtt.fi

- aplikovaný výzkum zaměřený na komerční využití a aktivní spolupráci s podniky
- zahrnuje výzkumné ústavy zaměřené na : elektroniku, informační technologie, průmyslové systémy, procesy, biotechnologie, stavebnictví a dopravu
- VTT Technical Research Centre of Finland je smluvní výzkumnou organizací, která se zapojuje do mnoha mezinárodních projektů
- počet zaměstnanců : přes 3000
- VTT poskytuje široký rozsah služeb týkajících se technologií a aplikovaného výzkumu svým klientům, soukromým společnostem, institucím a veřejnému sektoru, ročně poskytne služby přes 5000 tuzemských a zahraničních zákazníků
- obrat : ca. 200 millionu eur

FRANCIE

Hlavní zdroj informací : p. Remi Barré (Futuribles, 55, rue de Varenne, F-75341 Paris Cedex 07, France www.futuribles.com, e-mail: remi.barre@cnam.fr)

www.recherche.gouv.fr - pouze ve francouzštině !!!

1) Finanční podpora VaV a její struktura

- a) celkem v % HDP : 2,20 (r. 2001), 2,17 (r. 1999– Eurostat),
EU (1,94 r.2001; 1,93 r.1999)
- z toho z veřejných (státních) prostředků v % HDP : 0,96 (r.1999 – Eurostat)
- b) podíly z celkové podpory užitá (r.2001)
- i) na vysokých školách : 17,3 %
 - ii) ve vládním sektoru : 20,4 %
 - iii) v průmyslu : 62,3 %
 - iv) v soukromé neziskové sféře : 0 %

2) Hlavní orgán státní správy (ministerstvo, jehož ministr zastupuje zemi v Radě EU pro záležitosti výzkumu a vývoje)

- a) název :
Ministerstvo výzkumu a vesmíru (Ministere de la recherche et de l'espace)
- b) kontakt (adresa) : 1 rue Descartes, 75231 Paris cedex 05, ww.recherche.gouv.fr
 popř. kontakt na „nadřizového“ ministra mládeže, národního školství a výzkumu : Ministère de la jeunesse, de l'éducation nationale et de la recherche, 110 rue de Grenelle - 75357 Paris cedex 07, www.education.gouv.fr
- c) jméno vedoucího představitele – zástupce v Radě EU :
 Claudie HAIGNERÉ, ministryně pro výzkum a nové technologie, při ministrovi mládeže, školství a výzkumu
- d) základní údaje o organizační struktuře :
 Ministryně pro výzkum (paní Claudie Haigneré) má pozici „pod-ministryně“, což znamená, že zodpovídá za politiku výzkumu, ale pod dohledem ministra pro mládež, národní školství a výzkum (pan Luc Ferry). Oblast výzkumu je tedy delegována na ministryni pro výzkum, která musí informovat svého ministra před tím, než uskuteční nějaký krok. Což také znamená, že ministryně pro výzkum se neúčastní každotýdenní rady ministrů s prezidentem Chiracem, není-li pro to zvláštní důvod. Ministr pro mládež, národní školství a výzkum „mluví“ za výzkum na radě ministrů.
 Ministerstvo výzkumu sestává ze dvou ředitelství (directorates) – pro výzkum (Directorate for Research) a pro technologie (Directorate for Technology). Každé má k dispozici několik vědeckých expertních skupin, definovaných disciplinami (pro výzkum) nebo oblastmi (pro technologie).
 Pod ředitelství pro výzkum spadají organizace zabývající se spíše základním výzkumem (největší je CNRS), do jeho kompetence spadají granty PhD a financování národních sítí (sítě výzkumu a inovací) a programů z fondu FNS (Národní fond pro vědu). Také koordinuje univerzitní výzkum, ve společné zodpovědnosti s ministerstvem národního školství.
 Pod ředitelství pro technologie spadají spíše veřejné výzkumné organizace věnující se aplikovanému výzkumu (největší z nich je CEA – institut pro atomovou energii), technologický transfer a inovační politika (část inovační politiky v přímém vztahu k veřejnému výzkumu), spin-off z veřejného výzkumu, politika v oblasti duševního vlastnictví veřejného výzkumu, regionální vědeckotechnologická politika. Financuje také technologické programy a veřejno-soukromá partnerství pro nový technologický vývoj (z fondu FRT – pro výzkum a technologie).

- 3) Další hlavní orgán : není
- 4) Koordinačně poradně exekutivní orgán typu české Rady pro VaV : není
- 5) Velké výzkumné organizace podporované z veřejných prostředků – výběr :

CNRS : Centre national de la recherche scientifique (Národní centrum vědeckého výzkumu) – zabývá se zejména základním výzkumem
 www.cnrs.fr

CEA : Commissariat à l'énergie atomique (Institut pro atomovou energii)
 www cea.fr

INSERM : Institut national de la santé et de la recherche médicale (Národní ústav zdraví a lékařského výzkumu)

www.inserm.fr

INRA : Institut national de la recherche agronomique (Národní ústav agronomického výzkumu)

www.inra.fr

CNES : Centre national d'études spatiales (Národní centrum kosmických studií),

http://www.cnes.fr

IRSKO

Hlavní zdroj informací :

Forfás, Science, Technology and Innovation Division, www.forfas.ie

(Dr. Geradine Costello, Wilton Park House, Wilton Place, Dublin 2, tel.: +353 (0) 1 607 3150)

1) Finanční podpora VaV a její struktura

a) celkem v % HDP : 1,21 (r.1999) *EU (1,93 r.1999)*

z toho z veřejných (státních) prostředků v % HDP: 0,27 (r.1999)

(dle Forfás : 22% z celkových finančních prostředků)

b) podíly z celkové podpory užitě

i) na vysokých školách 21,5 %

ii) ve vládním sektoru 5,8 %

iii) v průmyslu 72,7 %

2) Hlavní orgán státní správy (ministerstvo, jehož ministr zastupuje zemi v Radě EU pro záležitosti výzkumu a vývoje)

a) název :

Ministerstvo pro podnikání, obchod a zaměstnanost (Department of Enterprise, Trade and Employment) a v něm umístěný Office of Science and Technology (OST) (Úřad pro vědu a technologie)

b) kontakt (adresa) : Martin Shanagher, vedoucí představitel OST

Office of Science and Technology (OST)

Department of Enterprise, Trade and Employment

Kildare Street, Dublin 2

www.entemp.ie

c) jméno vedoucího představitele – zástupce v Radě EU :

Mary HARNEY, zástupkyně ministerského předsedy a ministryně pro podnikání, obchod a zaměstnanost (Deputy Prime Minister and Minister for Enterprise, Trade and Employment)

d) základní údaje o organizační struktuře :

Zástupce ministerského předsedy (Deputy Prime Minister) je vedoucím představitelem ministerstva.

(Při předchozích vládách byl jmenován nižší ministr pro vědu a technologie, který byl jmenován společně ministerstvem školství a ministerstvem pro podnikání, obchod a zaměstnanost. V současné vládě si zástupce ministerského předsedy ponechává osobní zodpovědnost za oblast vědy a technologií).

Ministerstvo má 7 divizí, z nichž jedna je pro podnikání a vědecko-technologickou politiku.

Pod záštitou ministerstva je 9 úřadů - např. patentový úřad, úřad hospodářské soutěže,

registrace podniků ... - a dále má zodpovědnost za další státem financované subjekty, jako

např. Forfás (viz bod 4), IDA- Irish Investment and Development Agency (Irská investiční a rozvojová agentura), Enterprise Ireland (agentura pro rozvoj podniků),...
Ministerstvo financuje výzkum a vývoj prostřednictvím Irské nadace pro vědu - Science Foundation Ireland (www.sfi.ie) a Enterprise Ireland (www.enterprise-ireland.com).

The Office of Science and Technology (OST) – Úřad pro vědu a technologie – je zodpovědný za vývoj, propagaci a koordinaci vědecké, technologické a inovační politiky Irska a irské politiky v mezinárodních výzkumných aktivitách, včetně výzkumných rámcových programů EU a aktivit vztahujících se k vývoji Evropského výzkumného prostoru.

OST zodpovídá za rozpočet pro vědu a technologie, včetně technologického rozvoje průmyslu.

OST má 3 hlavní útvary :

- strategické otázky, technologický foresight, irská nadace pro vědu
- EU a jiné mezinárodní výzkumné aktivity
- národní programy a rozpočty

3) Další hlavní orgán :

a) název :

Ministerstvo školství a vědy (Department of Education and Science)

b) kontakt (adresa) :

www.education.ie

c) jméno vedoucího představitele : Noel DEMPSEY, ministr školství a vědy

d) základní údaje o organizační struktuře :

Při správě ministerstva asistuje generálnímu sekretáři Management Advisory Committee (MAC) - poradní výbor vedení – jehož členy tvoří 5 asistentů generálního sekretáře ministerstva (kteří zodpovídají za jim přidělené činnosti ministerstva), hlavní inspektor a ředitel strategické politiky.

Ministerstvo školství a vědy zodpovídá za financování výzkumu a vývoje na vysokých školách prostřednictvím „blokového grantu“, který spravuje Higher Education Authority (HEA) (www.hea.ie). Tento grant je založen na modelu jednotkových nákladů a nerozlišuje mezi výukou a výzkumem – je na vysokých školách, aby rozhodly o rozdělení financí. Od r. 1998 poskytuje HEA přímé financování výzkumu na vysokých školách prostřednictvím Programu výzkumu na vysokých školách (Programme for Research in Third Level Institutions (PRTL)).

Výzkum je financován také prostřednictvím dalších ministerstev.

4) Koordinačně poradně exekutivní orgán typu české Rady pro VaV

a) název :

Irská rada pro vědu, technologie a inovace (Irish Council for Science, Technology and Innovation) (ICSTI)

b) kontakt (adresa) :

Irish Council for Science, Technology and Innovation
Josephine Lynch, Secretary, Wilton Park House, Wilton Place, Dublin 2
www.forfas.ie/icsti/

c) jméno vedoucího představitele a jeho hlavní funkce :

Dr Edward M. Walsh (University of Limerick Foundation), předseda

d) základní úkoly, působnosti :

ICSTI byla založena vládou v r. 1997 jako její poradní orgán ve všech aspektech týkajících se strategického směřování vědeckotechnologické a inovační politiky.

Hlavní úkoly:

- radit v otázkách vědeckotechnologické politiky na základě specifických požadavků vlády (prostřednictvím ministra zodpovědného za vědu a technologie) nebo předsednictva Forfás (Board of Forfás)
 - radit ministrovi zodpovědnému za vědu a technologie, OST a předsednictvu Forfás z vlastní iniciativy ve věcech vědeckotechnologické politiky a souvisejících otázek
 - radit ministrovi ve strategii přípravy a realizace národních programů ve vědě, technologiích a inovacích
 - radit ministrovi v strategickém směřování státních investic ve vědě, technologiích a inovacích
 - má pravomoc založit podskupiny a panely, které pomohou Radě při provádění jejích funkcí
 - případně vykonávat jiné funkce dle rozhodnutí ministra
- e) kdo administrativně zabezpečuje činnost orgánu : sekretariát, jehož činnost zabezpečuje Forfás (www.forfas.ie)

Forfás je národním strategickým a poradenským orgánem pro podnikání, obchod, vědu, technologie a inovace (the National Policy and Advisory Board for Enterprise, Trade, Science, Technology & Innovation).

Poslání: Forfás podporuje a propaguje rozvoj podnikání, vědy a technologií v Irsku svými vlastními akcemi, zplnomocňováním a podporováním agentur průmyslového rozvoje, Enterprise Ireland and IDA Ireland, a spoluprací s ministrem a ministerstvem podnikání, obchodu a zaměstnanosti při formulování strategií rozvoje podnikání, vědy a technologií. (vedoucí představitel (CEO) : Martin Cronin)

5) Velké výzkumné organizace podporované z veřejných prostředků :

Irsko nemá velké výzkumné instituce mimo univerzity a vysoké školy.

Nejvýznamnější subjekty zabývající se odvětvovým výzkumem v Irsku jsou :

- zdravotnictví : Health Research Board (www.hrb.ie)
- zemědělství a potraviny : Teagasc (www.teagasc.ie)
- námořní : Marine Institute (www.marine.ie)
- životní prostředí : Environmental Protection Institute (www.epa.ie)
- informatika a komunikace (ICT) : National Microelectronics Research Centre (NMRC) (www.nmrc.ie)

ITÁLIE

Hlavní zdroj informací : www.miur.it - všechny informace v italštině !!

1) Finanční podpora VaV a její struktura

- a) celkem v % HDP : 1,04 (r.1999–Eurostat) *EU (1,93 r.1999)*
z veřejných (státních) prostředků v % HDP: 0,55 (r.1999 – Eurostat)
- b) podíly z celkové užitě podpory (pro rok 1999 – dle německé publikace *Faktenbericht Forschung 2002* vydané Spolkovým ministerstvem vzdělání a výzkumu)
i) na vysokých školách	25 %
ii) ve vládním sektoru	21%
iii) v podnikatelském sektoru	54 %

- 2) Hlavní orgán státní správy (ministerstvo, jehož ministr zastupuje zemi v Radě EU pro záležitosti výzkumu a vývoje)
- název :
Ministerstvo vzdělávání, vysokých škol a výzkumu (Ministry for Education, University and Research)
 - kontakt (adresa) : Office III, Piazza Kennedy, 20, 00144 Rome, www.miur.it
 - jméno vedoucího představitele – zástupce v Radě EU :
Letizia Bricchetto Arnaboldi MORATTI – ministryně vzdělávání, vysokých škol a výzkumu
 - základní údaje o organizační struktuře :
Ministerstvo provádí institucionální aktivity týkající se vědeckotechnologické spolupráce jak na bilaterální tak na multilaterální úrovni. V bilaterálních programech spolupráce jsou zahrnuty všechny italské univerzity, výzkumná centra a podnikatelské sektory
3 hlavní útvary : útvary rozvoje vzdělávání, útvary služeb, útvary plánování, koordinace a ekonomických záležitostí
Mezi úřady přímo podřízené ministrovi patří :
Úřad III – Služba pro rozvoj a posilování výzkumných aktivit
- 3) Další hlavní orgán : není
- 4) Koordinálně poradně exekutivní orgán typu české Rady pro VaV : není
- 5) Velké výzkumné organizace podporované z veřejných prostředků :
- A.S.I. - Agenzia Spaziale Italiana (Agentura pro výzkum vesmíru)
www.asi.it
- C.N.R. - Consiglio Nazionale delle Ricerche (Národní výzkumné centrum) www.cnr.it
- Výše uvedené výzkumné organizace obdržely z veřejných prostředků v r.2001 :
- A.S.I. : 636 mil. EUR (tedy 7,2 %)
- C.N.R. : 541 mil. EUR (tedy 6,2 %)
- (Poznámka : celková částka veřejných prostředků investovaná do výzkumu v Itálii v r.2001 (17 000 mld. ITL = ca. 8 780 mil.EUR) byla získána z dokumentu „Linee Guida del programme Nazionale di Ricerca“, k dispozici pouze v italštině na internetu na www.miur.it/UserFiles/1063.doc, pro přepočítání ITL na EUR použít přepočítací koeficient 1EUR = 1936,27 ITL)*
- Další velké výzkumné organizace dostaly z rozpočtu částky o řád nižší :
- I.N.G.V. - Istituto Nazionale di Geofisica e Vulcanologia (Národní institut geofyziky a vulkanologie), www.ingv.it, (20 mil.EUR)
- O.G.S. - Istituto Nazionale di Oceanografia di Geofisica Sperimentale (Národní institut oceánografie a experimentální geofyziky), www.ogs.trieste.it,(10mil.EUR)

LUCEMBURSKO

Hlavní zdroj informací :

Ministerstvo kultury, vyššího školství a výzkumu, sekce základního a aplikovaného výzkumu, Dr. Robert Kerger
www.etat.lu, www.mcesr.lu (vše pouze ve francouzštině)

- 1) Finanční podpora VaV a její struktura
a) <u>celkem v % HDP</u> :	1,77 (r.2000)
<u>z veřejných (státních) prostředků v % HDP</u> :	0,14
b) podíly ze <u>státní</u> podpory užitě	
i) na vysokých školách	3,6 %
ii) ve vládním sektoru	71,7 %
iii) v podnikatelském sektoru	24,7 %
- 2) Hlavní orgán státní správy (ministerstvo, jehož ministr zastupuje zemi v Radě EU pro záležitosti výzkumu a vývoje)
- a) název :
Ministerstvo kultury, vyššího školství a výzkumu (Ministère de la Culture, de l'Enseignement Supérieur et de la Recherche)
- b) kontakt (adresa) : Département Recherche scientifique et Recherche appliquée (Sekce základního a aplikovaného výzkumu) :
Ministère de la Culture de l'Enseignement Supérieur et de la Recherche
Département Recherche scientifique et Recherche appliquée
20, Montée de la Pétrusse, L-2912 Luxembourg
e-mail : recherche@mcesr.lu
www.mcesr.lu, www.recherche.lu
- c) jméno vedoucího představitele – zástupce v Radě EU :
Erna HENNICOT-SCHOEPGES, ministryně kultury, vyššího školství a výzkumu
- d) základní údaje o organizační struktuře :
V rámci ministerstva existuje sekce základního a aplikovaného výzkumu (Département Recherche scientifique et Recherche appliquée), do jejíž působnosti spadá zejména: základní a aplikovaný výzkum; koordinace a spolupráce na regionální, evropské a mezinárodní úrovni; národní fondy výzkumu; centra výzkumu financovaná z veřejných prostředků (CRP Gabriel Lippmann, CRP Henri Tudor, CRP-Santé).
Hlavní útvary : Koordinace a mezinárodní spolupráce; Projekty a mezinárodní výzkumné aktivity; Národní fondy výzkumu; Stipendia (Bourses); Administrativa; Sekretariát
- 3) Další hlavní orgán :
- a) název :
Ministerstvo hospodářství (Ministère de l'Economie)
- b) kontakt (adresa) :
19-21, Boulevard Royal, L – 2449 Luxembourg, <http://www.etat.lu/eco>
- c) jméno vedoucího představitele :
Henri GRETHEN, ministr hospodářství
- 4) Koordinačně poradně exekutivní orgán typu české Rady pro VaV :
- a) název :
Národní fond výzkumu (Fonds National de la Recherche)
- b) kontakt (adresa) : 18-20, Montée de la Pétrusse, L – 2912 Luxembourg
www.fnr.lu
- c) jméno vedoucího představitele a jeho hlavní funkce :
Romain HENRION (Arcelor S.A.), předseda řídicí rady (chair of administration board)
- d) základní úkoly, působnosti :

- získávat, spravovat a používat finanční prostředky a dotace z veřejných a soukromých zdrojů za účelem podpory výzkumu a technologického vývoje ve veřejném sektoru na národní úrovni
 - uskutečňovat průběžně vyhodnocování orientace národní politiky výzkumu a vývoje jednak podle ekonomických údajů a vědeckotechnologického vývoje a jednak na základě hloubkových studií
- e) kdo administrativně zabezpečuje činnost orgánu : vlastní sekretariát

5) Velké výzkumné organizace podporované z veřejných prostředků :

Výzkumná centra (centres de recherche publics - CRP) :

CRP-Gabriel Lippmann – vytvořené při Univerzitním centru Lucemburska (Centre Universitaire de Luxembourg), <http://www.crp.gl.lu/fr/index.php3>

- analýza materiálů, informační technologie (zejména aplikace na správu), technologie týkající se životního prostředí a biotechnologie, aplikovaná ekonomie

CRP-Henri Tudor – vytvořené při Vysoké technické škole (Institut Supérieur de Technologie), http://www.crph.tl.lu/SI/Channel/TUDOR.nsf/fs_Root?OpenFrameset

- generické technologie (technologies génériques) – počítačová automatizace a integrace ve výrobě, počítačová integrace multimediálních zařízení, aplikace v různých oblastech (výroba, správa, ...) a hospodářských sektorech

CRP-Santé – vytvořené při Národní zdravotnické laboratoři (Laboratoire National de Santé), <http://www.crp-sante.lu/>

- imunologie, virologie-serologie (infekce HIV), molekulární biologie a analytická toxikologie

NĚMECKO

Hlavní zdroj informací : www.bmbf.de

2) Finanční podpora VaV a její struktura

a) celkem v % HDP : 2,45 (r.2000) *EU (1,93 r.2000)*
z toho z veřejných (státních) prostředků v % HDP: 0,79 (r.2000)
 (dle www.bmbf.de : 32% z celkových finančních prostředků)

b) podíly z celkové podpory užitá :

i) na vysokých školách	16 %
ii) ve vládním sektoru	14 %
iii) v hospodářství	70 %
iv) v soukromé neziskové sféře	

3) Hlavní orgán státní správy (ministerstvo, jehož ministr zastupuje zemi v Radě EU pro záležitosti výzkumu a vývoje)

a) název :

Spolkové ministerstvo pro vzdělání a výzkum (Bundesministerium für Bildung und Forschung)

b) kontakt (adresa) :

Bonn : Heinemannstr. 2, 53175 Bonn-Bad Godesberg

poštovní adresa : BMBF, 53170 Bonn

Berlin : Hannoversche Straße 30, 10115 Berlin

poštovní adresa : BMBF, 11055 Berlin
www.bmbf.de

- c) jméno vedoucího představitele – zástupce v Radě EU :
Edelgard BULMAHN, ministryně Spolkového ministerstva pro vzdělání a výzkum
- d) základní údaje o organizační struktuře :
Ministerstvo pro vzdělání a výzkum je jedním ze šesti spolkových ministerstev zůstávajících v Bonnu a z toho důvodu má sídlo v Bonnu i v Berlíně. Větší část činností probíhá v Bonnu.
Organizace - útvary :
Z: ústřední útvar, zásadní záležitosti (strategie, výzkumná zařízení, vědecká rada)
1: Evropská a mezinárodní spolupráce
2: Obecné vzdělávání; Odborné vzdělávání
3: Vysoké školy
4: Výzkum; Doprava, kosmonautika
5: Informace a komunikace; Nové technologie
6: Zdravotnictví, biovědy; Životní prostředí
Projektová skupina : Utváření budoucnosti
Celkový počet zaměstnanců : ca. 1000
Rozpočet v r. 2002 : 8,39 mld. EUR (= ca. 3,3 % spolkového rozpočtu)
technologie a podpora inovací :	38,2 %
vysoké školství :	13,1 %
podpora spolkového školství :	9,7 %
základní výzkum :	21,3 %

4) Další hlavní orgán : není

5) Koordinačně poradně exekutivní orgán

- a) název :
Vědecká rada (Wissenschaftsrat)
Komise pro plánování vzdělávání a podporu výzkumu - BLK (Bund-Länder-Kommission für Bildungsplanung und Forschungsförderung)
- b) základní úkoly, působnosti :
Vědecká rada byla zřízena v r.1957 spolkovou vládou a vládami spolkových zemí za účelem politického poradenství ve věcech vědy a výzkumu. Rada je financována z poloviny státem a z poloviny spolkovými zeměmi. Svými doporučeními a stanovisky významně přispívá k rozhodování o zásadních otázkách vzdělávání a výzkumu.
BLK zajišťuje koordinaci mezi státem a spolkovými zeměmi.

6) Velké výzkumné organizace podporované z veřejných prostředků :

Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften e.V. (MPG) (Společnost Maxe Plancka na podporu věd)

www.mpg.de

- sdružuje 80 vlastních institutů, výzkumných pracovišť, laboratoří a pracovních skupin
- je financována v zásadě institucionálně
- podporuje základní výzkum mimo vysoké školy zejména v oblastech biologického a lékařského výzkumu, chemického a fyzikálního výzkumu
- soustřeďuje se zejména na nové, inovativní výzkumné směry
- klade důraz na interdisciplinaritu
- širokou spoluprací na národní a mezinárodní úrovni je MPG centrálním uzlem sítě německého systému výzkumu

Fraunhofer-Gesellschaft zur Förderung der angewandten Forschung e.V. (FhG)
(Fraunhoferova společnost na podporu aplikovaného výzkumu)

www.fraunhofer.de

- je vedoucí nosnou organizací pro zařízení aplikovaného výzkumu v Německu
- fúzí FhG a GMD (Výzkumné centrum pro informační techniku) došlo k vytvoření největšího a nejvýkonnějšího výzkumného zařízení pro IT v Evropě
- FhG provádí výzkum na základě smluvních zakázek (80 % činnosti), a to zhruba ze dvou třetin pro průmysl a veřejný sektor
- provozuje 56 výzkumných zařízení po celém Německu
- zaměřuje se na přeměnu výsledků výzkumu do nových a inovačních výrobků, procesů a služeb
- další důležitou úlohou je strategický výzkum
- v rámci institucionální podpory jsou prováděny výzkumné projekty, které přispívají k inovacím v oblasti veřejné poptávky a v klíčových technologiích – sem patří výzkumné oblasti : komunikace, energetika, mikroelektronika, výroba, doprava a životní prostředí
- počet zaměstnanců : ca. 11 000
- úzká spolupráce s vysokými školami

Helmholtz-Gemeinschaft Deutscher Forschungszentren (HGF)
(Helmholtzovo společenství německých výzkumných center)

- sdružuje 15 velkých výzkumných zařízení, která dávají k dispozici velká zařízení a odpovídající infrastrukturu národním a mezinárodním výzkumným skupinám
- vzhledem ke stále těsnějšímu propojení základního výzkumu a průmyslových aplikací dochází v HGF k novému strukturování úkolů a těžišť práce, financování bude orientováno na programy a rozpočty programů – příklon k projektovému financování v HGF oproti institucionálnímu je jádrem strategicky nové orientace německého výzkumu

Blaue Liste-Einrichtungen (BLE) (Zařízení modré listiny)

www.wgl.de

- v rámci „modré listiny“ je v současné době financováno společně státem a spolkovými zeměmi (zpravidla 50:50) 79 výzkumných zařízení a zařízení se servisní funkcí
- za účelem zastupování společných zájmů se 78 BLE spojilo do vědeckého společenství Gottfrieda Wilhelma Leibnize (Wissenschaftsgemeinschaft Gottfried Wilhelm Leibniz), www.wgl.de
- 34 zařízení v nových spolkových zemích má klíčovou roli pro hospodářský rozvoj těchto spolkových zemí
- bohatá spolupráce zejména s vysokými školami a instituty MPG a FhG

Státní a zemská zařízení s úlohami ve výzkumu a vývoji

- 50 spolkových výzkumných zařízení financovaných ze spolkových prostředků a fungujících v rámci resortů
- 167 zemských a komunálních výzkumných zařízení financovaných z prostředků spolkových zemí a částečně z jiných zdrojů

Akademie a Německá akademie přírodovědců Leopoldina

- sedm německých akademií věd (v Berlíně, Düsseldorfu, Göttingenu, Heidelbergu, Lipsku, Mainzu a Mnichově) s více než 1400 řádnými a korespondenčními členy nejrůznějších oborů se spojily do Svazu německých akademií věd (www.akademieunion.de)
- akademie jsou ve svém základním rozpočtu financovány spolkovými zeměmi
- důležitým úkolem akademií je program akademií, který je financován 50:50 státem a spolkovými zeměmi
- Německá akademie přírodovědců Leopoldina v Halle je nadnárodní učená společnost věnující se přírodním vědám a lékařství a je financována státem (Ministerstvo pro vzdělávání a výzkum) a spolkovou zemí Sachsen-Anhalt v poměru 80:20

NIZOZEMÍ

Hlavní zdroj informací : www.minocw.nl, www.ez.nl
p. G.H.L. Bakker, e-mail: G.H.L.Bakker@minez.nl
www.bmbf.de

- 1) Finanční podpora VaV a její struktura
(dle německé publikace Faktenbericht Forschung 2002 vydané Spolkovým ministerstvem školství a výzkumu)
 - a) celkem v % HDP : 1,95 (r.1998) *EU (1,87r.1998)*
z veřejných (státních) prostředků v % HDP : 0,74 (r.1998)
 - b) podíly z celkové podpory užitě
 - i) na vysokých školách 27 %
 - ii) ve vládním sektoru 18 %
 - iii) v hospodářství 54 %
 - iv) v soukromé neziskové sféře 1 %
- 2) Hlavní orgán státní správy (ministerstvo, jehož ministr zastupuje zemi v Radě EU pro záležitosti výzkumu a vývoje)
 - a) název :
Ministerstvo školství, kultury a věd (Ministry of Education, Culture and Sciences)
 - b) kontakt (adresa) :
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, PO Box 25000, 2700LZ Zoetermeer,
www.minocw.nl
pan E.A.A.M. Broesterhuizen (zástupce ředitele pro politiku výzkumu;
e.a.a.m.broesterhuizen@minocw.nl)
 - c) jméno vedoucího představitele – zástupce v Radě EU :
Maria VAN DER HOEVEN, ministryně školství, kultury a věd (Minister of Education, Culture and Sciences)
 - d) základní údaje o organizační struktuře :
Ministryně a dva státní tajemníci, Annette Nijs a Cees van Leeuwen, vedou ministerstvo politicky a strategicky.
Ministerstvo sestává z 21 ministerských oddělení, 4 průřezových oddělení, 3 státních služeb, 2 agentur, 2 inspektorátů a 3 přidružených poradních orgánů (z nichž jeden se týká vědeckotechnologické oblasti).
Pro ministerstvo pracuje přímo 1 400 zaměstnanců.

Ministerstvo školství, kultury a věd zodpovídá za (vyšší) školství, vědu a politiku vědy a výzkumu.

3) Další hlavní orgán :

- a) název : Ministerstvo hospodářství (Ministry of Economic Affairs)
- b) kontakt (adresa) :
Bezuidenhoutseweg 30, 2594 AV Den Haag, www.ez.nl
Theo Roelandt , ředitel pro strategie, výzkum a mezinárodní spolupráce
- c) jméno vedoucího představitele :
dle informace na www.ez.nl v prosinci 2002 : Hans Hoogervorst (ministr financí)
- d) základní údaje o organizační struktuře :
Ministerstvo sestává ze 4 generálních ředitelství :
 - strategie, výzkum a mezinárodní spolupráce
 - inovace a infrastruktura
 - ICT
 - trh a inovacedále 8 ředitelství a agentur.
Zaměstnává 4700 státních úředníků.
Ministerstvo hospodářství zodpovídá za inovační politiku.

Společná informace pro 2) a 3) :

Obě ministerstva se podílejí na procesu směřujícím k větší spolupráci mezi veřejným systémem znalostí a soukromým sektorem a k více synergiím v inovační a výzkumné politice.
Pro tento účel byl založen mezisektorový výbor k vědní, technologické a informační politice.

4) Koordinálně poradně exekutivní orgán typu české Rady pro VaV

Celkem 3 orgány :

1)

- a) název :
Poradní výbor pro vědeckotechnologickou politiku – AWT (Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid - Advisory Council for Science and Technology Policy)
- b) kontakt (adresa) : Javastraat 42, 2585 AP The Hague; www.awt.nl
- c) jméno vedoucího představitele a jeho hlavní funkce :
J. F. Siermans, předseda a dr. V.C.M. Timmerhuis, výkonný ředitel
- d) základní úkoly, působnosti :
hlavní poradní orgán (rada) v otázkách vládní vědeckotechnologické politiky
- e) kdo administrativně zabezpečuje činnost orgánu :
AWT je financován a spadá zároveň pod ministerstvo školství, kultury a věd a pod ministerstvo hospodářství.

2)

- f) název :
Královská holandská akademie věd – KNAW (Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen - Royal Dutch Academy of Sciences)
- g) kontakt (adresa) : PO-box 19121, 1000 GC Amsterdam; www.knaw.nl
- h) jméno vedoucího představitele a jeho hlavní funkce :
prof.dr. W.J.L. Levelt, president; C. Moen, výkonný ředitel
- i) základní úkoly, působnosti :

- poskytování poradenství vládě v záležitostech týkajících se uskutečňování vědy; vědecké porovnávání (scientific peer review); forum pro vědeckou komunitu; stimulace mezinárodní spolupráce; financování 13 vědeckovýzkumných institucí a několika vědeckých fondů
- rozpočet : 70 mil. EUR

j) kdo administrativně zabezpečuje činnost orgánu :
KNAW spadá pod ministra školství, kultury a věd.

3)

k) název :

Vědeckovýzkumná rada Nizozemí – NWO (Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek, The Netherlands Scientific Research Council)

l) kontakt (adresa) : PO-box 93138, 2509 AC The Hague; www.nwo.nl

m) jméno vedoucího představitele a jeho hlavní funkce :

prof.dr. P. Nijkamp, předseda rady; prof.dr. E. Klasen, výkonný ředitel

n) základní úkoly, působnosti :

- financování vědeckého výzkumu v Nizozemí (grantová organizace); financování 9 vědeckovýzkumných ústavů
- rozpočet : 400 mil. EUR

o) kdo administrativně zabezpečuje činnost orgánu :

NWO spadá pod ministra školství, kultury a věd.

5) Velké výzkumné organizace podporované z veřejných prostředků :

NWO - Netherlands Organisation for Scientific Research (Organizace Nizozemí pro vědecký výzkum), www.nwo.nl

- podporuje vědecký výzkum na holandských univerzitách a ve výzkumných ústavech a provozuje aktivní informační politiku jak vůči výzkumníkům a médiím tak vůči politikům a široké veřejnosti
- financování z rozpočtu vlády obnáší ca. 450 mil. EUR (většina je z ministerstva školství, kultury a věd)
- zaměření : všechny výzkumné oblasti provozované v Nizozemí, od fyziky po teologii, od informatiky po výzkum etnických menšin

TNO - Netherlands Organisation for Applied Scientific Research (Organizace Nizozemí pro aplikovaný vědecký výzkum), www.tno.nl

- spojení mezi základním výzkumem a praktickými aplikacemi
- 5 400 profesionálů, kteří společně tvoří špičkovou nezávislou výzkumnou organizaci

ECN - Energy Centre Netherlands (Centrum Nizozemí pro energetiku), www.ecn.nl

- spolupráce s vládou a průmyslem za účelem dosažení a zachování udržitelných energetických zdrojů
- oblasti : strategické studie, energetická účinnost v průmyslu, solární energetika, větrná energetika, obnovitelné energetické zdroje, biomasa, čistá fosilní paliva

NLR - National Aerospace Laboratory (Národní vesmírná laboratoř), www.nlr.nl

- nezisková organizace, jeden z velkých technologických institutů Nizozemí
- počet zaměstnanců : ca. 900, z toho ca. 400 absolventů univerzit a ca. 300 absolventů vysokých technických škol
- nezávislý smluvní výzkum (zhruba 75 % činnosti) pro vládní ministerstva, mezinárodní agentury, letecký a kosmický průmysl

- na svůj program základního výzkumu a na vývoj specializovaného vybavení pro výzkum dostává NLR vládní podporu

Většinu výzkumných organizací lze dále nalézt na :
<http://wetenschap-organisaties.pagina.nl/>

PORTUGALSKO

Hlavní zdroj informací : www.portugal.gov.pt
www.bmbf.de

2) Finanční podpora VaV a její struktura

- a) celkem v % HDP : 0,78 (r.2000–Eurostat) *EU (1,93 r.2000)*
z veřejných (státních) prostředků v % HDP : 0,63 (r. 2000–Eurostat)

dle německé publikace Faktenbericht Forschung 2002 vydané Spolkovým ministerstvem školství a výzkumu :

celkem v % HDP : 0,77 % (r.1999),
z veřejných (státních) prostředků v % HDP: 0,54 % (r.1999)

b) podíly z celkové podpory užití (dle výše uvedené publikace)

i) na vysokých školách	39 %
ii) ve vládním sektoru	28 %
iii) v hospodářství	23 %
iv) v soukromé neziskové sféře	11 %

3) Hlavní orgán státní správy (ministerstvo, jehož ministr zastupuje zemi v Radě EU pro záležitosti výzkumu a vývoje)

a) název :

Ministerstvo pro vědu a vyšší školství (Ministry for Science and Higher Education)

b) kontakt (adresa) :

Palácio das Laranjeiras, Estrada das Laranjeiras, 197-05, 1649-018 Lisboa
www.mces.pt

c) jméno vedoucího představitele – zástupce v Radě EU :

Pedro Augusto LYNCE DE FARIA, ministr pro vědu a vyšší školství
Manuel FERNANDES THOMAZ, státní tajemník pro vědu a technologie

4) Další hlavní orgán : není

5) Koordinačně poradně exekutivní orgán typu české Rady pro VaV : není (dle dostupných informací)

6) Velké výzkumné organizace podporované z veřejných prostředků

Foundation for Science and Technology (Nadace pro vědu a technologie)

- www.fct.mct.pt
- podřízená ministru vědy a vyššího školství

Academy of Sciences of Lisboa (Akademie věd Lisabonu)
- e-mail: academia.ciencias@mail.telepac.pt
- podřízená ministroví vědy a vyššího školství

RAKOUSKO

Hlavní zdroj informací : www.bmbwk.at

1) Finanční podpora VaV a její struktura

a) celkem v % HDP : 1,83 (r.2001) *EU (1,94 r.2001)*
z veřejných (státních) prostředků v % HDP : 0,73 (r.2001)

b) podíly ze **státní** podpory užití (v r.1999 : 0,72 % HDP)

i) na vysokých školách	35,8 %
ii) ve vládním sektoru	28,3 %
iii) podnikatelský sektor	16,1 %
iv) v soukromé neziskové sféře	15,4 %

c) podíly z **celkové** podpory užití (poslední známé podíly k r.1993 : 1,47 % HDP)
dle německé publikace Faktenbericht Forschung 2002 vydané Spolkovým ministerstvem
školství a výzkumu

i) na vysokých školách	35 %
ii) ve vládním sektoru	9 %
iii) podnikatelský sektor	56 %
iv) v soukromé neziskové sféře	0 %

2) Hlavní orgán státní správy (ministerstvo, jehož ministr zastupuje zemi v Radě EU pro záležitosti výzkumu a vývoje)

a) název :

Spolkové ministerstvo pro vzdělávání, vědu a kulturu (Bundesministerium für Bildung,
Wissenschaft und Kultur)

b) kontakt (adresa) : Minoritenplatz 5, A -1014 Wien,
e-mail: ministerium@bmbwk.gv.at, www.bmbwk.at

c) jméno vedoucího představitele – zástupce v Radě EU :
Elisabeth GEHRER, spolková ministryně pro vzdělávání, vědu a kulturu

d) základní údaje o organizační struktuře :

centrální útvar (rozčleněn dále na nižší útvary - oddělení), 7 útvarů (VI : Vědecký výzkum a
mezinárodní záležitosti – oblast vědy), centrum pro vývoj škol, 2 ústřední výbory při
ministerstvu (jeden pro vzdělání a kulturu a jeden pro vědu), poradenské orgány pro
ministryni (celkem 29 komisí, poradních sborů, výborů, pracovních skupin, iniciativ,
projektových týmů – např.: Komise pro koordinaci a podporu vědeckých zařízení; Pracovní
skupina ke koordinaci biovědeckého výzkumu, rizikového výzkumu a pokusů na zvířatech),
...

hlavní oblast kompetence ve věcech vědy a výzkumu : výzkum na vysokých školách,
základní výzkum, koordinace mezinárodních záležitostí ve výzkumu

Ze státního rozpočtu na VaV v r.2001 šlo 53,9 % přes spolkové ministerstvo pro vzdělávání,
vědu a kulturu (zbývající část přes ostatní spolková ministerstva).

3) Další hlavní orgán :

a) název :

Spolkové ministerstvo pro dopravu, inovace a technologie (Bundesministerium für Verkehr, Innovation und Technologie)

b) kontakt (adresa) :

Radetzkystrasse 2, A-1030 Wien,
email: minbuero@bmvit.gv.at, www.bmvit.gv.at

c) jméno vedoucího představitele : Mathias REICHHOLD, spolkový ministr

d) základní údaje o organizační struktuře :

hlavní oblast kompetence ve věcech vědy a výzkumu : aplikovaný výzkum, vývoj technologií a podpora inovací

Organizační struktura (od 1.4.2000) : sekretariát, 3 hlavní útvary : pro dopravu, pro státní silnice, pro telekomunikace/poštu, ochranu zaměstnanců, inovace a technologie (oblast mimouniverzitního výzkumu, podpora inovacím a technologiím, patenty)

Ze státního rozpočtu na VaV v r.2001 šlo 10,7 % přes spolkové ministerstvo pro dopravu, inovace a technologie (zbývající část přes ostatní spolková ministerstva).

(Další ministerstvo - Spolkové ministerstvo hospodářství a práce- podporuje různými programy výzkumnou spolupráci mezi vědou a aplikační sférou a inovační záměry v podnicích).

Spolkové ministerstvo pro dopravu, inovace a technologie je zároveň dozorcím orgánem fondů na podporu výzkumu.

4) Koordinačně poradně exekutivní orgán typu české Rady pro VaV

a) název :

Rada pro výzkum a technologický vývoj (Rat für Forschung und Technologieentwicklung)

b) kontakt (adresa) :

Tech Gate Vienna, Donau-City-Straße 1, A-1220 Wien,
e-mail: office@rat-fte.at, www.rat-fte.at

c) jméno vedoucího představitele a jeho hlavní funkce : neuveden

d) základní úkoly, působnosti :

Jedná se o nově zřízený (r.2000) nezávislý orgán sestávající z osmi mezinárodně uznávaných osobností s hlasovacím právem, z nichž čtyři jsou určení spolkovou ministryní pro vzdělávání, vědu a kulturu a čtyři spolkovým ministrem pro dopravu, inovace a technologie.

Spolková ministryně pro vzdělávání, vědu a kulturu a spolkový ministr pro dopravu, inovace a technologie jsou poradními členy Rady bez hlasovacího práva.

Členové Rady s hlasovacím právem jsou jmenováni na funkční období 5 let, jedno znovuzvolení je možné.

Z 8 členů Rady jsou 4 z akademické oblasti a 4 z podnikatelského sektoru.

Z 8 členů jsou 2 ženy.

K ústředním úkolům patří kromě poradenství spolkové vládě, spolkovým ministerstvům a zemím mj. vypracování dlouhodobé rakouské strategie pro oblast výzkumu a technologického rozvoje, doporučení těžišťových směrů podpory výzkumu.

e) kdo administrativně zabezpečuje činnost orgánu :

Kancelář, která podporuje Radu jak organizačně tak obsahově, zejména při přípravě a uskutečnění zasedání Rady a pracovních skupin a v komunikaci jak v rámci Rady tak navenek. Kancelář byla zřízena v prosinci 2000. O personální i technické vybavení a také o provozní finanční výdaje se stará spolkový ministr pro dopravu, inovace a technologie.

V rámci svých odborných kompetencí je v Rakousku každé ministerstvo samostatné ve věcech otázek výzkumu, na úrovni spolkových zemí má tuto kompetenci zemská vláda.

Národní rada (Nationalrat) se zabývá jako zákonodárce (parlament) otázkami politiky výzkumu a technologií při přípravě rozpočtu. K přípravě debat v Národní radě jsou připravována stanoviska ve Výboru pro vědu a výzkum Národní rady, který sestává z 20 poslanců.

5) Vybrané velké výzkumné organizace podporované z veřejných prostředků:

Největší výzkumnou institucí státu jsou ve svém celku univerzity. Zhruba 42% celkového rozpočtu vysokých škol připadlo v r. 2001 na výzkum.

Rakouská akademie věd (Die Österreichische Akademie der Wissenschaften (ÖAW) je se svými 21 instituty, 2 výzkumnými pracovišti a 34 vědeckými komisemi největším mimouniverzitním zařízením základního výzkumu ve všech vědních disciplínách. Zaměstnává ca. 600 pracovníků, z nichž ca. 71 % jsou akademici a srovnatelní zaměstnanci a primárně jsou placeni ze spolkového rozpočtu.
www.oeaw.ac.at

Společnost Ludwiga Boltzmann – rakouské sdružení na podporu vědeckého výzkumu (Die Ludwig Boltzmann-Gesellschaft - Österreichische Vereinigung zur Förderung der wissenschaftlichen Forschung) – zahrnuje jako nositelská organizace 131 institutů a výzkumných pracovišť s ca. 260 pracovními místy. Její těžiště leží v oblasti humánního lékařství (ca. dvě třetiny všech ústavů a výzkumných pracovišť).
www.ludwigboltzmann.at

Rakouské společenství výzkumu (die Österreichische Forschungsgemeinschaft) (ÖFG) je financované státem a spolkovými zeměmi. Bylo založeno v r. 1977 se záměrem dát nové podněty jak podpoře vědy tak vědecké politice v Rakousku. Její činnosti zahrnují pojednání zásadních vědeckopolitických otázek, iniciování interdisciplinárních výzkumných aktivit ve svém rámci, financování specializovaných programů.
members.eunet.at/oefg

ŘECKO

(Řecko bude předsedat Radě ministrů EU v období 1.1.2003 – 30.6.2003)

Hlavní zdroj informací : GSRT (General Secretariat for Research and Technology)
p. Nicos Constantopoulos
www.gsrt.gr

1) Finanční podpora VaV a její struktura

a) celkem v % HDP : 0,68 (r.1999) *EU (1,93 r.1999)*
z veřejných (státních) prostředků v % HDP : 0,31 (r.1999–Eurostat)

b) podíly z celkové podpory užitě	
i) na vysokých školách	48,53 %
ii) ve vládním sektoru	22,06 %
iii) v průmyslu	27,94 %
iv) v soukromé neziskové sféře	0,29 %

2) Hlavní orgán státní správy (ministerstvo, jehož ministr zastupuje zemi v Radě EU pro záležitosti výzkumu a vývoje)

a) název :

Ministerstvo pro rozvoj (Ministry of Development)

Generální sekretariát pro výzkum a technologie - GSRT (General Secretariat for Research and Technology)

b) kontakt (adresa) :

Dr. D. Denizos (generální sekretář pro výzkum a technologie), 14-18 Mesogion Avenue, Athens, www.gsrt.gr

c) jméno vedoucího představitele – zástupce v Radě EU :

Apostolos-Athanasios TSOCHATZPOULOS, ministr pro rozvoj

d) základní údaje o organizační struktuře :

Generální sekretariát pro výzkum a technologie (GSRT) v rámci ministerstva pro rozvoj sestává z 8 ředitelství (např. ředitelství na podporu výzkumných programů, ředitelství technologického vývoje, ředitelství pro dohled nad výzkumnými centry, ředitelství pro IT, ..) a 2 nezávislých oddělení (strukturální programy a vědecká komunikace).

Hlavní cíle :

- podporovat prostřednictvím svých programů výzkumné aktivity jak řeckých vědeckovýzkumných ústavů tak průmyslu
- podporovat transfer technologií (využití výsledků výzkumu v praxi)
- reprezentovat Řecko v odpovídajících institucích EU
- podporovat mezinárodní spolupráci ve výzkumu a technologiích
- zakládat nové instituty a technologická centra na podporu prioritních sektorů pro rozvoj řeckého hospodářství
- poskytuje podporu 32 nejvýznamnějším řeckým výzkumným ústavům

3) Další hlavní orgán :

a) název :

Ministerstvo národního školství a náboženských otázek (Ministry of National Education and Religious Affairs)

b) kontakt (adresa) : Mitropoleos 15, Athens, www.ypepth.gr

c) jméno vedoucího představitele : Dr. Tsamafyros

4) Koordinačně poradně exekutivní orgán typu české Rady pro VaV

a) název : GSRT (viz otázka 2)

b) kontakt (adresa) : viz otázka 2

c) jméno vedoucího představitele a jeho hlavní funkce : viz otázka 2

Dr. D. Denizos, generální sekretář GSRT

d) základní úkoly, působnosti : viz otázka 2

e) kdo administrativně zabezpečuje činnost orgánu : viz otázka 2

5) Velké výzkumné organizace podporované z veřejných prostředků - výběr :

National Observatory of Athens (Národní observatoř Atén), www.noa.gr

- výzkum vesmíru, prostředí atmosféry a zemské kůry a zemského nitra

National Hellenic Research Foundation (Národní výzkumná helénská nadace)

www.eie.gr

- multidisciplinární výzkumné centrum, jehož účelem je organizovat, financovat a podporovat výzkumné projekty na vysoké úrovni v humanitních a přírodních vědách

Center for Research and Technology – Hellas (Centrum pro výzkum a technologie – Hellas)

www.certh.gr

- neziskové státní výzkumné centrum provádějící základní a aplikovaný výzkum se zvláštním důrazem na využití výsledků výzkumu s cílem vývoje nových výrobků a služeb; oblasti výzkumu : chemické a fyzikální procesy, informatika, telekomunikace a telematika, agrobiotechnologie

Hellenic Pasteur Institute (Helénský institut Pasteura)

www.pasteur.gr

- biochemie, mikrobiologie, imunologie – molekulární genetiky, zdravotnictví
- základní a aplikovaný výzkum

Institute of Chemical Engineering and High Temperature Chemical Processes

(Ústav chemického inženýrství a vysokoteplotních chemických procesů)

www.iceht.forth.gr

- základní a technologický výzkum zaměřený na specifické průmyslové potřeby a problémy
- základní směry: teoretické modelování a počítačová simulace, věda o površích, inženýrství katalýz a reakcí, věda a technologie materiálů, životní prostředí a biochemie, vývoj nových analytických a diagnostických nástrojů

Biomedical Sciences Research Center “Alexander Fleming”

(Výzkumné centrum biolékařských věd)

www.fleming.gr

- vývoj výzkumných programů v popředí vývoje moderní biomedicíny
- zejména základní výzkum

Foundation for Research and Technology – Hellas

(Nadace pro výzkum a technologie – Hellas)

www.forth.gr

- vysoce kvalitní základní výzkum, vývoj inovačních technologií, spolupráce s průmyslovými partnery v Řecku i zahraničí, zakládání spin-off podniků, podpora specializovaných služeb a výrobků, budování vědeckotechnologických parků, vzdělávací aktivity ve spolupráci s vysokými školami

ŠPANĚLSKO

Hlavní zdroj informací : www.mcyt.es, www.ine.es (Národní statistický úřad)
SOCINTEC (www.socintec.es) - poradenská firma

- 1) Finanční podpora VaV a její struktura
a) <u>celkem</u> v % HDP :	0,94 (r.2000) EU (1,93 r.1999)
<u>z veřejných (státních) prostředků</u> v % HDP :	0,42 % (r. 2000)
b) podíly z celkové podpory užitě	
i) na vysokých školách	29,8 %
ii) ve vládním sektoru	16,0 %
iii) v průmyslu	53,2 %
iv) v soukromé neziskové sféře	1,1 %
- 2) Hlavní orgán státní správy (ministerstvo, jehož ministr zastupuje zemi v Radě EU pro záležitosti výzkumu a vývoje)
- a) název :
Ministerstvo vědy a technologií (Ministerio de Ciencia y Tecnología)
- b) kontakt (adresa) : Paseo de la Castellana, 160, 28071-MADRID, www.mcyt.es
- c) jméno vedoucího představitele – zástupce v Radě EU :
 Josep PIQUÉ I CAMPS, ministr pro vědu a technologie
- d) základní údaje o organizační struktuře :
 Ministerstvo má 2 státní sekretariáty:
- pro vědeckotechnologickou politiku, pod který spadá generální ředitelství výzkumu, generální ředitelství technologické politiky a generální sekretariát pro vědeckou politiku,
 - pro telekomunikace a informační společnost, pod který spadá generální ředitelství pro telekomunikace a informační společnost a generální ředitelství pro rozvoj informační společnosti
- a „podsekretariát“: pro vědu a technologie, podřízený přímo ministroví
- 3) Další hlavní orgán :
 Španělsko je rozděleno do 17 autonomních oblastí, z nichž každá se dále člení do jedné nebo více provincií (celkem 50). Každý region má svůj vlastní parlament, vládu a nejvyšší soud. Financování výzkumu je decentralizované a spadá do pravomoci regionálních vlád, které stanovují své vlastní politiky výzkumu a rozpočet je přidělován regionálním ministerstvům.
- 4) Koordinačně poradně exekutivní orgán typu české Rady pro VaV
- a) název :
Poradní orgán pro vědu a technologie (Consejo Asesor para la Ciencia y Tecnología)
- b) kontakt (adresa) : nespecifikován
- c) jméno vedoucího představitele a jeho hlavní funkce : ministr vědy a technologií
- d) základní úkoly, působnosti :
 Zřízen královským dekretem 413/2001 z 20.4.2001 jako poradní orgán vlády.
 Základním úkolem je podporovat účast vědecké komunity a sociálně- ekonomických činitelů na vypracování, realizaci a vyhodnocování Národního plánu výzkumu a vývoje.
- e) kdo administrativně zabezpečuje činnost orgánu : Ministerstvo vědy a technologií
 Generální ředitel technologické politiky Ministerstva vědy a technologií má funkci tajemníka tohoto poradního orgánu.
- 5) Velké výzkumné organizace podporované z veřejných prostředků :
- Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC) (Rada pro vědecký výzkum),
 www.csic.es
- CSIC je autonomní, multidisciplinární orgán veřejného výzkumu při ministerstvu vědy a technologií

- zastřešuje celkem 105 vědeckovýzkumných center a institutů v následujících oblastech : humanitní a sociální vědy, biologie a biomedicína, přírodní zdroje, zemědělské vědy, fyzika, materiály, potraviny, chemie
- celkový počet zaměstnanců: ca. 5000
- v čele CSIC jsou 2 kolektivní orgány – Řídící rada (Consejo Rector - Board of Governors) a Výkonná rada (Junta de Gobierno, Executive Board), předseda CSIC je zároveň předsedou Řídící i Výkonné rady
- v Řídící radě jsou zastoupena ministerstva mající ve své kompetenci výzkum, zaměstnavatelské organizace, odborové svazy a výzkumníci CSIC
- Výkonná rada má k dispozici Vědecký poradní výbor, který poskytuje podporu a poradenství v otázkách vědeckotechnologického vývoje na národní a mezinárodní úrovni a ve strategii budoucího zaměření aktivit CSIC
- místopředseda pro vědeckotechnologický výzkum zodpovídá za plánování a koordinaci výzkumu, technologického transferu a postgraduální a specializovanou výuku
- místopředseda pro organizaci a mezinárodní vztahy zodpovídá za koordinaci spolupráce s jinými institucemi

Centro de Investigaciones Energéticas, Medioambientales y Tecnológicas (CIEMAT)
(Výzkumné centrum energetiky, životního prostředí a technologií)

www.ciemat.es

- financováno ministerstvem pro vědu a technologie přes státní sekretariát vědeckotechnologické politiky
- základní výzkum, technologický výzkum a vývoj
- hlavní cíle : nalézt řešení lepšího využití zdrojů a energetických systémů, vyvíjet alternativní zdroje energie a řešit problémy španělských podniků týkající se energetiky a jejího dopadu na životní prostředí
- vedoucím orgánem je Řídící rada, jejíž prezident je státním sekretářem pro vědeckotechnologickou politiku
- manažerskou strukturu řídí viceprezident a generální ředitel
- má roli poradce státních úřadů v otázkách strategie v energetice
- zahrnuje celkem 3 výzkumná centra
- má 5 oddělení : jaderného štěpení, fosilních paliv, fúze a elementárních částic, obnovitelné energie, dopadu energetiky na životní prostředí

Instituto Nacional de Investigación Tecnológica Agraria y Alimentaria (INIA) (Národní institut technologického zemědělského a potravinářského výzkumu)

www.inia.es

- patří ke struktuře ministerstva pro vědu a technologie a zabývá se výzkumem, vývojem a inovacemi v oblasti zemědělství, výživy, lesnictví a klimatu
- má generální ředitelství a dvě podřízená ředitelství, zahrnuje 3 výzkumná centra
- počet zaměstnanců : ca. 1000

Instituto Español de Oceanografía (IEO) (Španělský oceánografický institut)

www.ieo.es

- patří k ministerstvu pro vědu a technologie přes kancelář generálního tajemníka ministerstva
- vědecký výzkum a poradenství ve 3 hlavních oblastech : hodnocení zdrojů rybolovu, akvakultura, mořské prostředí a ochrana životního prostředí
- výzkum orientován tak, aby jeho výsledky byly podporou poradců a nabízely konkrétní odpovědi státní administrativě v otázkách moře, jeho racionálního využití a ochrany
- zastupuje španělskou vládu před mezinárodními oceánografickými organizacemi a komisemi

- počet zaměstnanců : přes 400

Instituto Geológico y Minero de España (IGME) (Geologický a báňský institut Španělska)
www.igme.es

- patří k ministerstvu pro vědu a technologie přes sekretariát pro vědeckotechnologickou politiku

- cíl: výzkum, technologický vývoj a technická pomoc v oblasti geologie, minerálních zdrojů, podzemních vod, zemního prostředí a disciplin v rámci věd o zemi

- hlavní oblasti : hydrologie a podzemní vody, geologie a geofyzika, minerální zdroje

ŠVÉDSKO

Hlavní zdroj informací : www.sweden.gov.se
www.bmbf.de

- 1) Finanční podpora VaV a její struktura : dle německé publikace *Faktenbericht Forschung* 2002 vydané Spolkovým ministerstvem školství a výzkumu)
(poznámka dle uvedené publikace : *výdaje na VaV a HDP podceněny, podíly užití v hospodářském a státním sektoru podceněny, ve vysokoškolském sektoru a neziskové sfěře přeceněny*)
 - a) celkem v % HDP : 3,70 (r. 1997–Eurostat) EU (1,87r.1997)
z veřejných (státních) prostředků v % HDP: 0,95 (r. 1997)
 - b) podíly z celkové podpory užitě
 - i) na vysokých školách 21 %
 - ii) ve vládním sektoru 4 %
 - iii) v hospodářství 75 %
- 2) Hlavní orgán státní správy (ministerstvo, jehož ministr zastupuje zemi v Radě EU pro záležitosti výzkumu a vývoje)
 - a) název :
Ministerstvo školství a vědy (Ministry of Education and Science)
 - b) kontakt (adresa) : Drottninggatan 16, 103 33 Stockholm, <http://utbildning.regeringen.se>
 - c) jméno vedoucího představitele – zástupce v Radě EU :
Thomas ÖSTROS, ministr školství a vědy
 - d) základní údaje o organizační struktuře :
Ministerstvo má 6 divizí, z nichž jedna je zaměřena na politiku výzkumu : Division for Research Policy. Tato divize zodpovídá za koordinaci výzkumné politiky vlády a spolupráci ve výzkumu v rámci EU. Do povinností této divize patří příprava záležitostí týkajících se výzkumných rad (specificky zaměřené – např. sociální otázky, životní prostředí, zemědělství), úřadů řídících výzkum a výzkumných organizací, které nepatří k institutům vyššího školství.
- 3) Další hlavní orgán :
 - a) název :
Ministerstvo průmyslu, zaměstnanosti a komunikací (Ministry of Industry, Employment and Communications)
 - b) kontakt (adresa) :

- Jakobsgatan 26, SE-103 33 Stockholm, <http://naring.regeringen.se>
- c) jméno vedoucího představitele – zástupce v Radě EU :
Leif PAGROTSKY, ministr průmyslu, zaměstnanosti a komunikací
- d) základní údaje o organizační struktuře :
Ministerstvo má 3 ministry, z nichž všichni jsou členy švédské vlády: pan Leif Pagrotsky, ministr průmyslu, zaměstnanosti a komunikací, který stojí v čele ministerstva, paní Ulrica Messing a pan Hans Karlsson. Společně se svými státními tajemníky, politickými poradci a tiskovými tajemníky tvoří politické vedení ministerstva.
Ministerstvo má 12 divizí (jedna z nich je pro IT, výzkum a vývoj : Division for IT, Research and Development), kancelář pro metropolitní záležitosti a pět různě zaměřených sekretariátů, zaměstnává něco přes 400 pracovníků, včetně zhruba 30 politicky jmenovaných a 390 státních úředníků (nevolených).

Politika vlády týkající se VaV pokrývá dvě oblasti : jednak podnikání a průmysl a jednak výzkum. Proto ministerstvo průmyslu, zaměstnanosti a komunikací úzce spolupracuje ve věcech VaV s ministerstvem školství.

- 4) Koordinačně poradně exekutivní orgán typu české Rady pro VaV
- a) název : Švédská rada výzkumu (Swedish Research Council)
- b) kontakt (adresa) : Regeringsgatan 56, 103 78 Stockholm, www.vr.se
- c) jméno vedoucího představitele a jeho hlavní funkce :
Pär Omling, Director General (generální ředitel)
- d) základní úkoly, působnosti :
Hlavním úkolem Švédské rady výzkumu je podporovat vysoce kvalitní základní výzkum v mezinárodním srovnání, a to ve všech vědeckých disciplínách. Z toho důvodu tvoří většinu členů Rady výzkumníci s velkými znalostmi a odborností ve svých oblastech. Jsou voleni vědeckou komunitou.
Ve Švédské radě výzkumu jsou tři vědecké rady : pro humanitní a sociální vědy, pro medicínu a pro přírodní a technické vědy.
Švédská rada výzkumu patří pod Ministerstvo školství a vědy.
Mezi její pravomoci patří mimo jiné rozhodování o grantech na výzkum, provádí analýzy politiky výzkumu a má funkci poradního orgánu vlády v otázkách politiky výzkumu.

- 5) Velké výzkumné organizace podporované z veřejných prostředků – např.:

Royal Swedish Academy of Sciences (Švédská akademie věd), www.kva.se
nezávislá nevládní organizace, jejímž hlavním cílem je podporovat výzkum v matematice a přírodních vědách

Swedish Institute of Space Physics (Švédský institut fyziky vesmíru), www.irf.se
státní výzkumný ústav, jehož hlavním úkolem je provádět základní výzkum, vzdělávat, a věnovat se přidruženým sledovacím činnostem ve fyzice vesmíru).

Swedish Foundation for Strategic Research (Švédská nadace pro strategický výzkum)
www.stratresearch.se

- podporuje široké využití IT ve společnosti a podporuje výzkum na švédských univerzitách a vysokých školách

Institute for Future Studies (Institut studií zaměřených na budoucnost), www.framtidsstudier.se

- výzkumná nadace, která sama o sobě nebo ve spolupráci s ostatními provádí studie týkající se budoucího vývoje, dlouhodobé analýzy, aby stimulovala otevřenou a širokou diskusi o budoucích hrozbách a perspektivách ve vývoji společnosti

SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ VELKÉ BRITÁNIE A SEVERNÍHO IRSKA (UK)

Hlavní zdroj informací : www.ost.gov.uk, www.dti.gov.uk

1) Finanční podpora VaV a její struktura

- a) celkem v % HDP : 1,83 (r.1999) *EU (1,93 r.1999)*
 - z toho z veřejných (státních) prostředků : 0,69(r. 1999–Eurostat)
 - 14 % (ministerstva)
 - 7 % (Rady pro výzkum)
 - 7 % (Rady fondů pro vyšší vzdělávání)
- b) podíly z celkové podpory užitě
 - i) na vysokých školách 20 %
 - ii) ve vládním sektoru 7 % (ministerstva)
 - 4 % (Rady pro výzkum)
 - iii) podnikatelský sektor 68 %
 - iv) popř. v soukromé neziskové sféře 1 %

2) Hlavní orgán státní správy (ministerstvo, jehož ministr zastupuje zemi v Radě EU pro záležitosti výzkumu a vývoje)

- a) název :
 - Ministerstvo obchodu a průmyslu (Department of Trade and Industry - DTI)
 - Úřad pro vědu a technologie (Office of Science and Technology - OST) v rámci DTI
- b) kontakt (adresa) : 1 Victoria Street, London SW1H 0ET, www.dti.gov.uk
- c) jméno vedoucího představitele :
 - Patricia HEWITT, ministryně obchodu a průmyslu, ministryně pro záležitosti žen, a „e-ministryně“ v kabinetu (Secretary of State for Trade and Industry, Minister for Women, and e-Minister in Cabinet)
 - zástupce v Radě EU :
 - Lord SAINSBURY of TURVILLE, parlamentní pod-ministr a ministr pro vědu a inovace (Parliamentary Under-Secretary of State and Minister for Science and Innovation) – patří do ministerského týmu ministerstva obchodu a průmyslu
- d) základní údaje o organizační struktuře :
 - vztah mezi DTI (ministerstvo obchodu a průmyslu) a OST (Úřad pro vědu a technologie): OST je organizačně začleněn do DTI, má ale značnou autonomii (např. rozpočet OST je projednáván zvlášť s ministerstvem financí).

Ministerský tým ministerstva obchodu a průmyslu (pozn.: MP = člen parlamentu) :
paní Patricia Hewitt, ministryně obchodu a průmyslu (viz výše)
pan Stephen Timms, MP, ministr pro e-obchod a konkurenceschopnost
baronka Symons of Vernham Dean, místopředsedkyně Sněmovny lordů, ministryně obchodu a investic

pan Brian Wilson, MP, ministr energetiky a stavebnictví
pan Alan Johnson, MP, ministr pro zaměstnanecké vztahy, průmysl a regiony
Lord Sainsbury of Turville, parlamentní „pod-ministr“, ministr pro vědu a inovace (zástupce v Radě EU - viz výše), zodpovědný za OST (Office for Science and Technology)
paní Melanie Johnson, parlamentní „pod-ministr“ pro konkurenceschopnost, spotřebitele a trhy
pan Nigel Griffiths, parlamentní „pod-ministr“ pro malé podnikání

Financování VaV : ministerstvo obchodu a průmyslu (DTI) – Úřad pro vědu a technologie (OST) v rámci DTI a dále zejména přes : sedm Rad výzkumu, pod které spadají jednotlivé výzkumné ústavy a centra, Královskou společnost a Královskou inženýrskou akademii
Generální ředitel Rad pro výzkum (Director General of Research Councils), Dr. John TAYLOR, radí při rozdělování rozpočtu UK na vědu.

- 3) Další hlavní orgán : není
- 4) Koordinačně poradně exekutivní orgán typu české Rady pro VaV
- a) název :
Rada pro vědu a technologie (Council for Science and Technology - CST)
Úřad pro vědu a technologie (Office of Science and Technology -OST)
 - b) kontakt (adresa) : sekretariát
Council for Science and Technology
Office Of Science and Technology
Bay 482, 1 Victoria St., London SW1H 0ET
e-mail: cstinfo@dti.gsi.gov.uk
 - c) jméno vedoucího představitele a jeho hlavní funkce :
CST : paní Patricia HEWITT, ministryně obchodu a průmyslu, kabinetní ministryně zodpovědná za vědu a technologie
OST : prof. David KING (vedoucí představitel OST a hlavní vědecký poradce vlády)
 - d) základní úkoly, působnosti :

Rada pro vědu a technologie (Council for Science and Technology – CST) je orgánem „velkých a dobrých“ ve vědě UK, má funkci jakési referenční skupiny pro Úřad pro vědu a technologie (Office of Science and Technology –OST).

CST je poradním orgánem ministerského předsedy na vrcholové úrovni v zásadních vědeckotechnologických otázkách strategického významu pro UK.

CST je poradním neministerským veřejným orgánem, schůze se konají čtvrtletně, předsedá jim ministr pro vědu jménem ministerského předsedy a ministr obchodu a průmyslu. OST poskytuje sekretariát.

Vedoucí představitel OST je hlavním vědeckým poradcem vlády (Chief Scientific Adviser) ve věcech vědy, inženýrství a technologií.

OST je podporou mnoha orgánů, které radí vládě ve věcech politiky nebo při formulování politiky s ohledem na klíčové vědeckotechnologické otázky.

Jedním z těchto orgánů je právě CST.

Další orgány podporované OST :

- Ministerial Committees on Science Policy (SCI) and Ministerial Sub-Committee on Biotechnology (SCI (BIO)) (Ministerské výbory pro politiku vědy (SCI) a ministerský podvýbor pro biotechnologii (SCI (BIO)))
- Human Genetics Commission (Komise pro lidskou genetiku)
- Agriculture and Environment Biotechnology Commission (Komise pro biotechnologie zemědělství a životního prostředí)

e) kdo administrativně zabezpečuje činnost orgánu :

The Council for Science and Technology (CST) (Rada pro vědu a technologie) má podporu v sekretariátu Úřadu pro vědu a technologie (Office of Science and Technology (OST), který je součástí ministerstva obchodu a průmyslu.

5) Velké výzkumné organizace podporované z veřejných prostředků :

V UK není systém velkých výzkumných organizací financovaných z veřejných prostředků.

Jednotlivé Rady pro výzkum (celkem 7) mají pod sebou svá výzkumná centra.

Rady pro výzkum společně pracují vědecky, strategicky a provozně, vedle Úřadu pro vědu a technologie (OST). Členové Rad jsou jmenováni ministrem obchodu a průmyslu, který se zodpovídá parlamentu za činnost Rad. Sponzorská zodpovědnost je na OST v rámci ministerstva průmyslu a obchodu.

Jednotlivé rady :

The Biotechnology and Biological Sciences Research Council (BBSRC)

www.bbsrc.ac.uk

The Council for the Central Laboratory of the Research Councils (CCLRC)

www.cclrc.ac.uk

The Engineering and Physical Sciences Research Council (EPSRC)

www.epsrc.ac.uk

The Economic and Social Research Council (ESRC)

www.esrc.ac.uk

The Medical Research Council (MRC)

www.mrc.ac.uk

The Natural Environment Research Council (NERC)

www.nerc.ac.uk

The Particle Physics and Astronomy Research Council (PPARC)

www.pparc.ac.uk

3. ZÁVĚR :

Shrnutí způsobů uspořádání státní správy výzkumu a vývoje v zemích EU :

Ve všech zemích EU existují ministerstva mající ve své kompetenci oblast vědy, výzkumu a vývoje, technologií, inovací. Obvykle spadá tato oblast dominantně pod jedno ministerstvo (Dánsko,

Francie, Itálie, Německo, Portugalsko, Španělsko, UK) nebo dvě ministerstva (Finsko, Irsko, Lucembursko, Nizozemí, Rakousko, Řecko, Švédsko).

Poněkud se vymyká systém uspořádání správy výzkumu a vývoje Belgie, kde převažuje regionální uspořádání (kompetence na úrovni 3 regionů – Vlámského, Valonského a regionu hlavního města Brusel). Zastřešujícím orgánem je Rada ministrů, kterou koordinuje ministr pověřený oblastí vědy (v současné době ministr pro hospodářský a vědecký výzkum), přičemž administrativní záležitosti zastřešuje Federální úřad pro vědecké, technické a kulturní záležitosti, který spadá pod ministra pro hospodářský a vědecký výzkum.

Ve Španělsku je sice silné centrální ministerstvo vědy a technologií, zároveň je však financování výzkumu decentralizované a spadá do pravomoci regionálních vlád (17 autonomních oblastí).

Ve většině zemí EU byly zřízeny poradní nebo koordinačně poradní orgány pro vládu v otázkách vědy a výzkumu, resp. vědeckotechnologické politiky.

Země EU, ve kterých jsou tyto vládní poradní orgány zřízeny:

Finsko, Irsko, Lucembursko, Německo, Nizozemí, Rakousko, Španělsko, Švédsko, UK.

Administrativní zázemí mají tyto poradní orgány buď v příslušném ministerstvu (Nizozemí, Rakousko, Španělsko, Švédsko, UK) nebo mají vlastní sekretariát (Finsko, Lucembursko) nebo je zázemí poskytnuto jiným orgánem (Irsko – Forfás).

Země, ve kterých hraje hlavní roli ministerstvo : Dánsko (poradní orgán ministra v rámci ministerstva), Francie, Itálie, Portugalsko, Řecko (poradní orgán v rámci ministerstva).

Stručné shrnutí poradních orgánů v jednotlivých zemích EU :

Finsko : Rada Finska pro vědeckotechnologickou politiku je hlavním poradním orgánem vlády a ministerstev ve vědeckotechnologických otázkách. Předsedou Rady je ministerský předseda. Členy jsou ministři a odborníci jak z akademické tak průmyslové sféry. Financování výzkumu z veřejných prostředků se uskutečňuje z 80 % přes dvě ministerstva (ministerstvo obchodu a průmyslu a ministerstvo školství). Zástupci těchto ministerstev (po jednom z každého ministerstva) vedou sekretariát výše uvedené Rady.

Irsko : Irská rada pro vědu, technologie a inovace (ICSTI) je poradním orgánem vlády. Sekretariát poskytuje Forfás (Národní strategický a poradenský orgán pro podnikání, obchod, vědu, technologie a inovace), nad kterým má záštitu ministerstvo pro podnikání, obchod a zaměstnanost.

Za oblast výzkumu (mimo vysoké školy) odpovídá ministerstvo pro podnikání, obchod a zaměstnanost, prostřednictvím kterého je výzkum financován. V rámci ministerstva je zřízen Úřad pro vědu a technologie (OST), který odpovídá za vývoj, propagaci a koordinaci vědecké, technologické a inovační politiky Irska a irské politiky v mezinárodních výzkumných aktivitách.

OST zodpovídá za rozpočet pro vědu a technologie, včetně technologického rozvoje průmyslu.

Za financování výzkumu na vysokých školách zodpovídá ministerstvo školství a vědy.

Lucembursko : Roli poradního orgánu hraje Národní fond výzkumu, který se na jedné straně zabývá finančními záležitostmi a na druhé straně průběžně vyhodnocuje národní politiku výzkumu.

Německo : Státní správa je založena na spolkovém uspořádání země, které tento stát tvoří.

V Německu hraje dominantní roli Spolkové ministerstvo pro vzdělání a výzkum. Nicméně – v roce 1957 byla zřízena Vědecká rada spolkovou vládou a vládami spolkových zemí za účelem politického poradenství ve věcech vědy a výzkumu. Rada je financována z poloviny státem a z poloviny spolkovými zeměmi. Koordinaci mezi státem a spolkovými zeměmi zajišťuje Komise pro plánování vzdělávání a podporu výzkumu (BLK).

Nizozemí : 3 poradní orgány

Poradní výbor pro vědeckotechnologickou politiku (AWT) je hlavním poradním orgánem v otázkách vládní vědeckotechnologické politiky, je financován a spadá zároveň pod Ministerstvo školství, kultury a věd a pod Ministerstvo hospodářství (první zodpovídá za politiku vědy a výzkumu, druhé za inovační politiku).

Královská holandská akademie věd (KNAW) a Vědeckovýzkumná rada Nizozemí (NWO), které spadají pod Ministra školství, kultury a věd.

Rakousko : Rada pro výzkum a technologický vývoj je nezávislým orgánem, sestává z osmi mezinárodně uznávaných osobností s hlasovacím právem, z nichž čtyři jsou určení spolkovou ministryní pro vzdělávání, vědu a kulturu a čtyři spolkovým ministrem pro dopravu, inovace a technologie. Ministři obou uvedených ministerstev jsou poradními členy Rady bez hlasovacího práva. K hlavním úkolům Rady patří kromě poradenství spolkové vládě, spolkovým ministerstvům a zemím mj. vypracování dlouhodobé rakouské strategie pro oblast výzkumu a technologického rozvoje, doporučení těžišťových směrů podpory výzkumu. Kancelář Rady má ve správě ministr pro dopravu, inovace a technologie.

Španělsko : Poradní orgán vlády pro vědu a technologie, administrativně zabezpečuje Ministerstvo vědy a technologií.

Švédsko : Švédská rada výzkumu patří pod Ministerstvo školství a vědy (dalším ministerstvem s kompetencí v oblasti výzkumu je Ministerstvo průmyslu, zaměstnanosti a komunikací) a má funkci poradního orgánu vlády v otázkách politiky výzkumu. Většinu členů Rady tvoří výzkumníci s vysokou odborností ve svých oblastech. Jsou voleni vědeckou komunitou.

Spojené království Velké Británie a Severního Irska (UK) : Rada pro vědu a technologie (CST) je poradním orgánem ministerského předsedy na vrcholové úrovni v zásadních vědeckotechnologických otázkách strategického významu pro UK. V čele CST je ministryně obchodu a průmyslu, zodpovědná za vědu a technologie.

CST má podporu v sekretariátu Úřadu pro vědu a technologie (OST), který je součástí Ministerstva obchodu a průmyslu.

Vedoucí představitel OST je hlavním vědeckým poradcem vlády ve věcech vědy, inženýrství a technologií.

Financování výzkumu : přes OST v rámci ministerstva obchodu a průmyslu dále zejména přes sedm Rad výzkumu, pod které spadají jednotlivé výzkumné ústavy a centra, Královskou společnost a Královskou inženýrskou akademii.

Výše financování vědy, výzkumu a vývoje v zemích EU – shrnutí :

Z hlediska celkových výdajů na výzkum a vývoj jako % HDP investují do výzkumu nejvíce (nad 2% HDP) : Švédsko, Finsko, Německo, Francie, Dánsko.

Těchto pět zemí je zároveň mezi prvními šesti zeměmi z hlediska výše výdajů na výzkum ze státního rozpočtu jako % HDP (prvních šest : výdaje nad 0,75 % HDP).

Z hlediska užití celkových výdajů na výzkum a vývoj se nejvíce vydává na výzkum v jednotlivých sektorech států EU následovně :

Vysoké školy : nejvyšší podíl výdajů (podíl 49-35%) : Řecko, Portugalsko, Rakousko.

Vládní sektor : nejvyšší podíl výdajů (podíl 28-20%) : Portugalsko, Řecko, Itálie, Francie.

Podnikatelský sektor : nejvyšší podíl výdajů (podíl 75-70%) : Švédsko, Irsko, Belgie, Finsko a Německo.

Na neziskový sektor připadá poměrně vysoký podíl v Portugalsku (11% HDP), který je o řád vyšší než u ostatních zemí (okolo 1%).